

Upītes bibliotēkas 2021. gada pārskats

Saturs

1.Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	3 lpp.
2.Finansiālais nodrošinājums.....	3 lpp.
3.Materiāli tehniskā stāvokļa vērtējums.....	4 lpp.
4.Personāls.....	4 lpp.
5.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	5 lpp.
6.Krājums.....	6 lpp.
7.Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	7 lpp.
8.Novadpētniecība.....	7 lpp.
9.Projekti.....	7 lpp.
10.Publicitāte.....	7 lpp.
11.Sadarbības tīkla raksturojums.....	8 lpp.
Pielikums.....	9 lpp.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Upītes bibliotēka apkalpo vēsturiski izveidojušos Upītes kultūrvēsturisko novadu, kas administratīvi ietilpst Balvu novada, Šķilbēnu pagasta DA stūrī, Baltinavas pagasta ZA malā un Briežuciema pagasta A stūrī. Upītes ciems, kurā atrodas Upītes bibliotēka, ir veidojies kā bijušā kolhoza "Cīņa" centrālais ciemats tikai kopš 1953.gada.

Bibliotēka atrodas Balvu centrālās bibliotēkas metodiskās vadības teritorijā. Bibliotēka atbilst vietējas nozīmes bibliotēkas statusam, un šogad tika akreditēta otru reizi. Bibliotēka ir Nemateriālā kultūras mantojuma centra "Upīte" struktūrvienība. Viss, kas ir saistīts ar Nemateriālā kultūras mantojuma centru "Upīte" ir saistīts ar Upītes bibliotēku, tautas namu un Ontona Slišāna kultūrvēstures muzeju.

Kārtējais gads paskrējis nemanot pandēmijas ierobežojumu ēnā. Bibliotēkas statistikā ir redzams, ka iedzīvotāji ir ievērojuši noteikumus, un ir bijuši maksimāli piesardzīgi.

Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējošie dokumenti. Tāpat ir gada un mēnešu pasākumu plāni, kas atspoguļo bibliotēkas darbu.

2. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums, visus gadus, ir paredzēts pamatfunkciju veikšanai. Neskatoties uz finansiālajām grūtībām, bibliotēka pastāv un reāli darbojas.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2019	2020	2021
Kopā (EUR)	8667	9185	9522
Pašvaldības finansējums	8667	9185	9522
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2019	2020	2021
Izdevumi kopā (EUR)	8667	9185	9522
Darbinieku atalgojums (bruto)	5273	6434	6690
Krājuma komplektēšana	1363	1017	1001

Pēc tabulām redzams, ka lielākie bibliotēkas izdevumi – darbinieka atalgojums.

Ja paņemam 2.ceturkšņa vidējo Latvijas algu par visu 2021. gadu, kas sanāk 14844 EUR pirms nodokļu nomaksas, tad bibliotēkas 2021. gada bibliotēkas budžets ir par 5322 EUR mazāks nekā vidējās gada algas apmērs.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkā LMT darbinieki uzstādīja telefona signāla pastiprinātāju, kvalitatīvākai saziņai. Katru gadu Upītes bibliotēkā tiek veikts kosmētiskais remonts. Arī šī pārskata periodā tika krāsotas abonementa telpas grīda, ko veicam katru gadu. Joprojām neatmetam cerību uz Nemateriālā kultūras mantojuma centra "Upīte" paredzēto pārbūvi. Ticam gaišākai nākotnei.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums(teicams/labs/apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori		5	labs	1-2004,1-2009, 1-2016, 3-2019
Multifunkcionālās iekārtas	1		labs	2009
Kopēšanas iekārtas	1		labs	2005
Skeneri	1		labs	2017

Nākamajam pārskata periodam ir paredzēts dators darbiniekam.

4. Personāls

Upītes bibliotēkā strādā viena darbiniece, ar 0,6 slodzi. LNB Mācību centrā beigusi 240 stundu profesionālās pilnveides programmas "Informācijas un bibliotēku zinību pamati" kursu. 2020.gadā ieguva profesionālo klasifikāciju "Bibliotekārs", 3433 01,3.PROF.KVAL. līmenis, LNB profesionālas tālākizglītības programmā "Bibliotēku zinības".

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	13.05.2021.	https://meet.jit.si/saulsveces	BCB	Akreditācija balvu reģiona bibliotēkām	4
2.	13.05.2021.	ZOOM platformā	LNB	Diskusija par 2020. gada devumu latviešu literatūrā	4
3.	14.05.2021.	ZOOM platformā	LBB ar Ludzas pilsētas galvenā bibliotēka	LBB Latgales novada nodaļas bibliotekāru tiešsaistes konference "Pašizglītība personības attīstībai"	4
4.	20.05.2021.	https://meet.jit.si/saulsveces	BCB	Apaļā galda diskusijas.	2
5.	24.09.2021.	Balvi-Madona-Gulbene-Balvi	BCB	Bibliotēku darbinieku pieredzes apmaiņas brauciens pa Madonas un Gulbenes novadu.	8
6.	08.10.-10.11.2021.	Lietuva	Panevežys district	"Craftsmanship as Tourism Product without Borders"	24

			municipality administration		
7.	25.11.2021.	Upīte	Balvu	“Craftsmanship as Tourism Product withut Borders”	8

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	152	141	139	-8% -1%
<i>t. sk. bērni</i>	51	58	36	+13% -39%
Bibliotēkas apmeklējums	4088	3844	3313	-6% -16%
<i>t. sk. bērni</i>	1645	1396	1214	-18% -15%
Virtuālais apmeklējums	10153	1059	914	-958% -16%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	7103	7251	9359	+2% +23%
Izniegums kopā	10352	11197	8979	+8% -25%
<i>t. sk. grāmatas</i>	5582	6361	5538	+12% -14%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	4804	4799	3438	-1% -39%
<i>t. sk. bērniem</i>	4257	4404	4552	+3% +3%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	94%	95%	103%	+1% +8%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	32%	39%	27%	+18% -44%
Iedzīvotāju skaits	161	148	135	-9% -10%

Bibliotēka ir pieejama visiem, tai skaitā arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kas vēlas to apmeklēt ievērojot visus ar COVID-19 saistītos drošības pasākumus.

Upītes ciems ir mazs, un bibliotēkas lietotāji: 36-bērni līdz 18.gadiem, 46-strādājošie, 19-pensionāri, 12-mājsaimnieces, 13-studenti, 13-bezdarbnieki.

Bērni kļūst pilngadīgi vai aizbrauc mācīties tālāk no dzīvesvietas un arī COVID ierobežojumi ir darījuši savu. Ciema iedzīvotāju skaits nepieaug un arī bibliotēkas lietotāju skaits sakarā ar demogrāfisko situāciju un COVID-19 izplatību valstī ir krities. Līdz ar to krities ir arī izniegums kopā.

BIS ALISE Upītes bibliotēkā nav.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2019	2020	2021
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	3	39	76
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	8	5	2

Krājuma fiziskā un saturiskā kvalitāte bibliotēkas lietotāju pieprasījumu apmierina. No citām bibliotēkām tiek ņemti izklaidējoši iespieddarbi, kurus, lielākoties, izvēlas bibliotēkas darbinieks, ņemot vērā lasītāju intereses.

6. Krājums

Krājuma veidošana notiek atbilstoši bibliotēkas izstrādātajai “Bibliotēkas krājuma komplektēšanas koncepcijai”. Tiek darīts viss, lai tas ir pievilcīgs un apmierina lietotāju vajadzības. Krājums regulāri tiek papildināts ar latgalisko literatūru.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2019	2020	2021
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	906	1017	1001
<i>t. sk. grāmatām</i>	451	574	475
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	145	201	265
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	455	443	526
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	5.6	6.9	7.4
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1257	1495	1291

Pārskata periodā bibliotēkas krājumam klāt nākuši 128 monogrāfiski izdevumi., no tiem: grāmatas 126, seriālizdevums -1, attēlizdevums -1, grāmatas bērniem –36 .

Katru gadu periodisko izdevumu pasūtījumu nedaudz pakoriģēju un pamainu.

Upītes bibliotēkā ir sākts rekatalogizācijas process, kuru nākamgad plānots pabeigt.

Šis gads pagājis domājot, ko varam darīt, kā varam strādāt, ievērojot visas epidemioloģiskās prasības. Epidemioloģiskā situācija un tās ierobežošanas noteikumi ir paveikuši savu, bibliotēkas lietotāji ir kļuvuši piesardzīgāki un arī kūtrāki.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2019	2020	2021
Jaunieguvumi kopā	310	379	392
<i>t. sk. grāmatas</i>	99	127	126
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	24	33	26
<i>t. sk. bērniem</i>	8	50	36
Izslēgtie dokumenti	410	0	514
Krājuma kopskaits	3667	3831	3709
Grāmatu krājuma apgrozība	2.10	2.28	2.42
Periodisko izdevumu apgrozība	4.95	4.77	3.11

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2019	2020	2021
Letonika	18	10	21
skatījumi	18	10	21
piekļuves sesiju skaits	155	15	50
lejuplāžu skaits			
News			

Tā kā datu bāzu izmantotājiem nepieciešama palīdzība, un šogad datoru izmantošanai ierobežota darbība. Attiecīgi arī izmantošanas rādītāji.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Upītes bibliotēkai strādājot kopā ar Upītes tautas namu un Ontona Slišana kultūrvēstures muzeju bērniem nenotika ikgadējs konkurss veltīts Ontonam Slišanam, bet notika lasīšanas maratoni un dažas meistardarbnīcas. Janvārī “Ontona dīnas ļustes” notika netradicionāli. Tika rīkots koncerts, ko digitāli projektēja uz skolas sienas, kuru varēja noskatīties esot svaigā gaisā. Šogad augustā tika atcelta Latvijas leļļu teātra izrāde un Dirty Deal Teatro izrāde. Septembrī dzejas dienu ietvaros Upītē 20 reizi, spoguļu estrādē izskanēja vecākais latgaliešu dzejas un dziesmu festivāls “Upītes uobeļduorzs”. Ik pa brīdim bibliotēkā tika rīkots lasīšanas maratons, kur bērniem uz vietas jāizlasa pēc iespējas vairāk grāmatas, tādēļ visbiežāk tiek izvēlētas dzejas grāmatiņas. Šogad bibliotēka piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu un jauniešu žūrija”.

8. Novadpētniecība

Ar novadpētniecisko darbu nodarbojas Ontona Slišana kultūrvēstures muzejs, bet bibliotēka tikai palīdz, kur tas ir nepieciešams. Piemēram savācot informāciju no periodikas izdevumiem, bibliotēkas telpās rīkojot intervijas nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas kontekstā.

9. Projekti

Šogad Upītes bibliotēka, tāpat kā iepriekšējos gadus, ir piedalījusies Upītes tautas nama rīkotajos projektos, jo Nemateriālā kultūras mantojuma centrs “Upīte” strādā kā vienota komanda, iesaistot visas struktūrvienības.

20.08. Latvijas Nacionālais teātris ar izrādi “Oligarhs”.

12.09. Styprūs skriejīns.

18.09. “Upītes uobeļduorzs”

28.12. “Pīci panti”izlausšanās istabas atklāšana.

Bibliotēka piedalījās “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā”.

Decembrī izludinājām radošo darbu konkursu veltītu Latgales patriotam un dzejniekam Ontonam Slišanam ar nosaukumu “Kotru godu kaidis breinums nūteik”. Mērķis:apliecināt piederību un mīlestību savam dzimtajam novadam un stiprināt latgalisko kultūridentitāti. Dalībnieki: Latgales novadu mācību iestāžu skolēni un pieaugušie.

10. Publicitāte

Upītes bibliotēkas publicitāte sociālajos tīklos ir saistīta ar Nemateriālā kultūras mantojuma centra “Upīte” saitēm www.draugiem.lv/nkmc-upite/, www.facebook.com/nkmc-upite/, jo ir Nemateriālā kultūras mantojuma centra “Upīte” struktūrvienība.

Bibliotēkas mājas lapa bibliotekas.lv/upite/ .

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Visciešākā sadarbība Upītes bibliotēkai ar iestādēm, kuras atrodas zem viena jumta un veidojam Nemateriālā kultūras mantojuma centru "Upīte". "Upītes kultūrtelpa" ir iekļauta Nacionālajā Nemateriālās kultūras mantojuma sarakstā, kā viena no vērtībām, kas valstī ir svarīga, kas jāatbalsta un jāattīsta.

Upītes bibliotēkai strādājot kopā ar Upītes tautas namu un Ontona Slišāna kultūrvēstures muzeju tika noorganizēti:

09.05. Orientēšanās spēle.

22.06. Vasaras saulgriežiem veltīts pasākums "π-dzīdam", "π-mēģinājums".

02.07. Bibliotēkā viesojās 1836 ceļa dalībnieki.

03.08. Bibliotēkā viesojās tūristu grupa no Rīgas. Pinam salmu puzurus, celu tehnikā.

20.08. Viesojās Latvijas Nacionālais teātris ar izrādi "Oligarhs".

22.08. FK "Upīte" un viņu draugu "Upītes svātku" koncerts.

28.08. Lauku kafejnīca Mārītes Slišānes "Lauku lobumi". Multfilma "Sapņu meistars".

10.09. Filma "Tizlenes".

18.09. Izskanēja "Upītes uobeļduorzs"

04.12. Notika "Gūdi". Pasākuma norises gaitā tika godināti cilvēki, kas palīdz saglabāt Upītes kultūras mantojumu.

Pie mums ar intervijām viesojās:

14.04. Žurnāla "IEVA" darbinieki un notika intervija.

03.09. Bibliotēkā viesojās "Vietējās Latgales avīzes" žurnālisti no Preiļu puses. Intervija.

18.09. Bibliotēkā ciemojās un NKMC "Upīte" filmēja neatkarīgie producenti, kas filmē par vietām un nemateriālā kultūras mantojumu, kas iekļauts Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.

23.09. Bibliotēkā un NKMC "Upīte" ciemojās LR1 raidījuma "Kultūras rondo" darbinieku grupa.

03.10. Iespēja vakcinēties pret COVID.

04.12. Ciemojās DELFI.

10.12. Ciemojās televīzija.

Decembrī izludinājām radošo darbu konkursu veltītu Latgales patriotam un dzejniekam Ontonam Slišānam ar nosaukumu "Kotru godu kaidis breinums nūteik". Kur gan bērni, gan pieaugušie var piedalīties gan ar zīmējumiem, gan rakstu darbiem.

Upītes bibliotēkas vadītāja: Lolita Spridzāne

Pielikums

Šogad, pandēmijas dēļ nācās atcelt vairākus ieplānotos pasākumus. Jūnijā arī pie skolas notika Saulgriežiem veltīts pasākums “π-dzīdam”- “π-mieginuojums”, kur skatītāji un klausītāji varēja atrasties uz sporta laukuma ievērojot distanci.

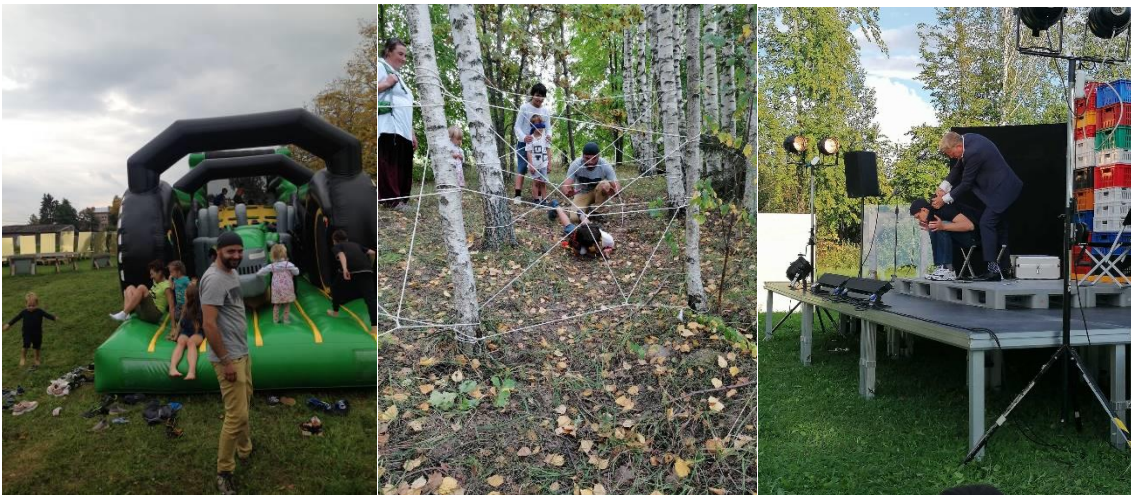
Jūnijā piedalījāties novada bērniņas svētku pasākumā Alises brīnumzeme. Veidojām Sarkanās dāmas darbnīcu, kur bērniem bija jāveic daži uzdevumi.

Augstā tika uzstādīta spoguļu estrāde pasākumu norisei ārpus telpām.

Kā pirmā šo iespēju izmantoja Evika Muizniece ar savu izstādi. Darbus varēja aplūkot mēneša garumā, visu diennakti. Arī “Upītes svātku” ietvaros “Stipro skrājiēnā” viens no uzdevumiem notika spoguļu estrādē un arī citās ne mazāk interesantās vietās.

Augustā spoguļu estrādē Latvijas Nacionālais teātris nospēlēja izrādi “Oligarhs”.

No augusta bibliotēkā apskatāma Lienītes Slišānes fotogrāfiju izstāde “Osvalda sirsniņas-Osvalda Rozes sirsniņā”. Visa gada garumā bibliotēkā tika izliktas dažādas tematiskās un literatūras izstādes.

Bibliotēkā ir notikušas dažādas radošās darbnīcas gan bērniem, gan pieaugušajiem, gan tūristiem.

Augustā spoguļu estrādē notika koncerts veltīts “Upītes svātkīm” FK”Upīte”un draugi. NKMC”Upīte” Mārīte Slišāne piedalījās “Lauku kafejnīcā”ar saviem lauku *gordumīm*. Septembrī Upītē 20 reizi norisinājās ikgadējais mūzikas un dzejas dienu festivāls “Upītes uobeļduorzs”. Arī šis pasākums norisinājās ārpus telpām spoguļu estrādē, kurā piedalījās dažādi dzejnieki, mūziķi.

Festivālā piedalījās dzejnieces: Ligija Purinaša, Mārīte Slišāne, , Ilze Sperga, Evika Muizniece, Annele Slišāne. Mūziķi – Katrīna Dimante, Goran Gora, Ginc un es, KEI-Rei. Unknown Artist, Saļņovas muzikanti, FK”Upīte”.

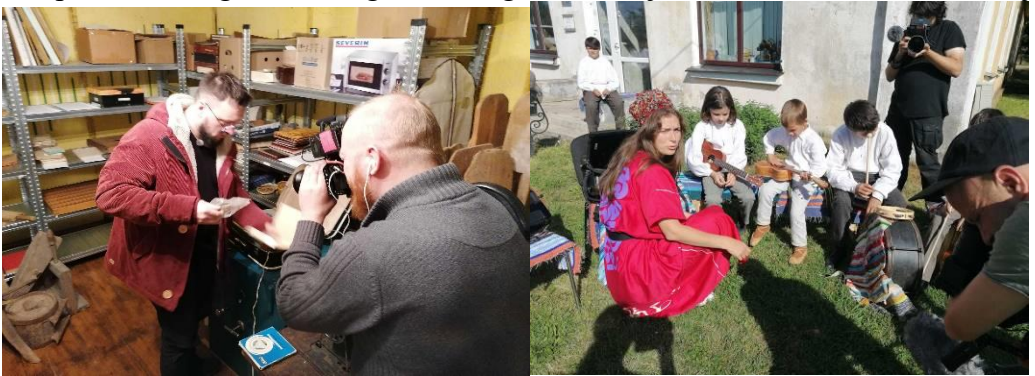
Septembrī Balvu centrālā bibliotēka sarūpēja vienreizēju un iespaidiem bagātu kultūrvēsturisko braucienu pa Madonas un Gulbenes pusi.

Oktobrī Lietuvā piedalījās starptautiskajā projekta ietvaros dažādās meistarošanas darbnīcās un lektorijos. Decembrī projekta ietvaros notika atbildes vizīte, kur gatavojām maskas.

Vēl pie mums šogad brauca gan radio, gan televīzija un notiek dažādas intervijas un filmēšanas.

Novembrī Lāčplēša dienā spoguļu estrādē iemirdzējās simtiem svečīšu. 18. novembrī tika uzstādītas ceļa norādes divās valodās.

Decembrī NKMC "UPĪTE" notika "GŪDI", kur tika izteikta pateicība tiem, kas palīdzēja popularizēt Upītes vārdu.

Paldies visiem dalībniekiem, māksliniekiem un viesiem. Par finansiālo atbalstu paldies VKKF,LR Kultūras ministrijai, Latvijas nacionālajam kultūras centram un novada domei.

Upītes bibliotēkas vadītāja: Lolita Spridzāne